

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE**

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING**

**INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-juni/lipanj 2011. godine**

Sarajevo, august/kolovoz 2011. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	4
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	4
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	4
2. Javne finansije.....	5
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	5
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	5
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	6
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	7
3.1. <i>Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)</i>	7
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	7
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	8
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	8
3.5. <i>Depoziti</i>	9
3.6. <i>Kredit</i>	10
3.7. <i>Berze</i>	11
4. Vanjski sektor.....	12
5. Strane direktne investicije.....	14

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

Dostupni indikatori realnog sektora za drugo tromjesečje ukazuju na moguće slabljenje dinamike rasta u odnosu na prvo tromjesečje. Ipak, na nivou šest mjeseci BiH ekonomija po svemu sudeći bilježi prvi osjetan rast od izbijanja ekonomske krize. Ono što najviše zabrinjava je postepeno slabljenje rasta vrijednosti vanjske trgovine, te naglo slabljenje rasta industrijske proizvodnje u drugom tromjesečju u odnosu na početak godine. Naime, industrijski rast u drugom tromjesečju je bio znatno niži u odnosu na 10,5% iz prvog tromjesečja. Ovo je dovelo do znatno nižeg polugodišnjeg rasta od 7,7% i najvjerovatnije predstavlja posljedicu sve slabijeg rasta izvoza. S druge strane, najveće ohrabrenje u drugom tromjesečju predstavljaju sve intenzivniji oporavak građevinarstva sa porastom od preko 20% g/g (prije svega zahvaljujući jačanju rasta u FBiH), te značajan rast prometa maloprodaje od približno 10%¹. S tim u vezi, najveći doprinos ekonomskom rastu u prih šest mjeseci dolazi od privatnih investicija, te djelomično privatne potrošnje. Ovo je bilo praćeno negativnim doprinosom vanjske trgovine nošenim prije svega jačanjem rasta uvoza u odnosu na prethodne dvije godine.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Industrijska proizvodnja u Bosni i Hercegovini u prvom polugodištu 2011. godine relativno dobro se oporavila u odnosu na isti period prethodne godine. Povećanje proizvodnje u svim granama prerađivačke industrije osim prehrambene industrije i proizvodnje namještaja, te rast proizvodnje u sektoru rudarstva omogućili su stabilan trenda rasta ukupne industrijske proizvodnje u BiH u prvoj polovini 2011. godine. Tako prema podacima BHAS za prvih šest mjeseci 2011. godine, BiH bilježi rast fizičkog obima industrijske proizvodnje od 7,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano po entitetima rast industrijske proizvodnje u periodu januar-juni 2011. godine iznosio je 5% u FBiH i 3,6% u RS-u u odnosu na isti period 2010. godine.²

Indeksi g/g		2007	2008	2009	2010	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Jan-Juni
						2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	104,2	108,8	104,9	108,4	101,9	101,5	105,6	105,0
	RS	101,4	116,8	119	105	108,8	101,7	103,6	102,8	97,3	107,9	103,6
fizički obim		-	-	96,7	101,6	117,5	106,6	108,0	103,2	102,3	110,4	107,7

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

¹ Približne procjene su zasnovane na uprosječenim dostupnim entitetskim podacima.

² Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

1.2. Tržište rada BiH

Prosječan broj zaposlenih lica u BiH se nije bitnije promijenio u periodu I-V 2011. godine u odnosu na isti period 2010. godine i iznosi 695 hiljada lica što je više za 0,4% g/g. U oblasti građevinarstva u posmatranom periodu broj zaposlenih lica se i dalje smanjuje za 6,2% g/g kao i u trgovini na veliko i malo (-3,1% g/g) i prerađivačkoj industriji (0,8% g/g) što ukazuje na usporen oporavak bh. tržišta rada. Analogno spomenutom, zavodi za zapošljavanje u BiH su registrovali porast broja nezaposlenih lica. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH u periodu I-VI 2011. godine je iznosio 527,7 hiljada lica što je za 2,3% više u odnosu na prvo polugodište 2010. godine. Administrativna stopa nezaposlenosti u BiH je u maju 2011. godine iznosila 43,1%³.

Prosječne neto plate u BiH su u nominalnom iznosu nastavile rasti tokom maja 2011. godine. Prosječna neto plata u BiH je u periodu I-V 2011. godine iznosila 811 KM i veća je za 2,3% u odnosu na isti period 2010. godine. Međutim, realni rast plata nije bio pozitivan uslijed visoke inflacije u BiH. Na taj način realno neto plata u BiH je smanjena za 1,3% g/g u istom periodu 2011. godine. Prosječna penzija u BiH je u periodu I-VI 2011. godine inosila 336 KM sa stopom rasta od 0,9% g/g. Minimalne penzije u FBiH i RS u junu su ostale nepromjenjene u odnosu na maj 2011. godine i iznose 310,7 KM odnosno 160 KM respektivno.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	696.190	1,1%
II 2011.	695.665	0,9%
III 2011.	694.093	0,6%
IV 2011.	693.941	-0,3%
V 2011.	694.191	-0,4%
I-V 2011.	694.816	0,4%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	526.701	2,0%
II 2011.	527.749	1,6%
III 2011.	530.055	2,1%
IV 2011.	529.423	2,6%
V 2011.	526.616	2,8%
VI 2011.	525.877	2,8%
I-VI 2011.	527.737	2,3%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	807	2,2%
II 2011.	799	2,1%
III 2011.	818	2,5%
IV 2011.	811	1,5%
V 2011.	821	3,3%
I-V 2011.	811	2,3%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2011.	332	-0,6%
II 2011.	332	-0,5%
III 2011.	332	-0,5%
IV 2011.	341	2,5%
V 2011.	341	2,2%
VI 2011.	341	2,3%
I-VI 2011.	336	0,9%

³ DEP kalkulacija.

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Tokom prvih pet mjeseci 2011. godine prikupljeno je 1,8 milijardi KM prihoda od indirektnih poreza, što u poređenju sa stanjem u prethodnoj godini predstavlja rast 5%. U posmatranom vremenskom okviru došlo je do pada prihoda od putarina i carina. S druge strane rast je zabilježen kod prihoda od akciza i poreza na dodatnu vrijednost. Prihodi od akciza bilježe rast od 5,3%, dok su prihodi od carina i putarina pali za 3,6% odnosno 4,4%. U posmatranom vremenskom okviru, prihodi od PDV-a u 2011. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 6,8%.

(u milionima KM za period januar-maj)

Indirektni porezi	2010	2011	Trend
Carine	115	111	-3,6%
Akcize	451	475	5,3%
PDV	1.080	1.153	6,8%
Putarine	117	112	-4,4%
Ukupno	1.763	1.850	5,0%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Ukupni direktni porezi, prikupljeni u entitetskim poreznim upravama u periodu januar-juni 2011. godine iznose 494,7 miliona KM, što je za 8,3% više u odnosu na 2011. godinu. Na nivou FBiH prikupljeno je 264,4 miliona KM direktnih poreza, dok je taj iznos za RS 230,3 miliona KM. Kretanja prihoda od direktnih poreza, kao i doprinosa i ostalih prihoda su predstavljena u sljedećoj tabeli.

Prihodi od direktnih poreza, ostalih taksi, kazni i naknada i doprinosa u prvom polugodištu 2010. i 2011. godine (u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH			RS		
	2010	2011	%	2010	2011	%
Direktni porezi	284,0	264,4	-6,9%	172,9	230,3	33,2%
Porez na platu	135,1	142,5	5,5%	59,6	105,4	76,9%
Porez na dobit	109,5	78,9	-27,9%	72,3	82,8	14,5%
Porezi građana	37,2	42,4	14,0%	26,3	26,5	1,0%
Ostali porezi	2,2	0,5	-76,1%	14,8	15,6	5,4%
Ostale takse, kazne i naknade	175,6	161,5	-8,0%	133,7	135,5	1,3%
Doprinosi	1.222,7	1.318,9	7,9%	561,1	629,6	12,2%
PIO	678,2	728,0	7,3%	299,2	334,2	11,7%
Zdravstvo	489,0	531,0	8,6%	226,8	251,3	10,8%
Nezaposleni	55,6	60,0	8,0%	11,5	16,6	44,7%
Dječija zaštita	-	-	-	22,4	25,6	14,2%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	1,2	1,8	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	1.682,3	1.744,8	3,7%	867,8	995,4	14,7%

Izvor: Poreska uprava RS i Poreska uprava FBiH

U FBiH je u 2011. u odnosu na 2010. godinu zabilježen pad prihoda od direktnih poreza od 4,1%, dok je u RS evidentiran rast od 26,8%. U okviru direktnih poreza, prihodi po poreza na dobit i ostali porezi u FBiH bilježe pad. S druge strane, prihodi od poreza na platu i poreza građana bilježe rast. U RS je evidentiran blagi rast prihoda od poreza građana, dok su prihodi od poreza na platu, poreza na dobit i ostali porezi takođe rasli. Prikupljeni doprinosi u FBiH za period januar-mart 2011. godine, u odnosu na 2010. godinu bilježe rast od 7,9%. Na drugoj strani, prikupljeni doprinosi u RS u 2011. godini takođe bilježe rast od 12,2% u odnosu na 2010. godinu.

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Budžetski prihodi Federacije BiH na četveromjesečnom nivou u 2011. godine u odnosu na isti period prethodne godine bilježe pad od 4,2%. S druge strane, rashodi za posmatrano razdoblje bilježe pad od 24,7 %. Na drugoj strani, prihodi u budžetu Republike Srpske su za posmatrano razdoblje u 2011. godini za 13,3% viši u odnosu na 2009. godinu. Rashodi pak bilježe pad od 3,2%.

(u milionima KM za period januar-april)

Federacija BiH	2010	2011	%
Prihodi	373,87	358,19	-4,2%
Porezni prihodi	337,60	322,15	-4,6%
Neporezni prihodi	36,28	36,04	-0,6%
Rashodi	456,37	343,47	-24,7%
Plaće i naknade	62,93	70,20	11,6%
Materijal i usluge	18,79	13,71	-27,0%
Tekući transferi	298,89	208,81	-30,1%

(u milionima KM za period januar-mart)

Republika Srpska	2010	2011	%
Prihodi	307,60	348,41	13,3%
Porezni prihodi	260,70	300,23	15,2%
Neporezni prihodi	46,40	47,00	1,3%
Rashodi	417,40	403,87	-3,2%
Plaće i naknade	150,80	172,28	14,2%
Materijal i usluge	11,60	7,27	-37,4%
Subvencije i transferi	67,30	61,50	-8,6%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

Cijene u BiH su nastavile rasti uz značajan uticaj svjetskih cijena hrane i nafte. Inflacija u BiH mjerena CPI indeksom u prvih šest mjeseci 2011. godine je iznosila 3,6% g/g. Najveći rast cijena u posmatranom periodu 2011. godine je zabilježen u kategorijama hrane i bezalkoholnih pića (6,9% g/g), transporta (7,3% g/g), alkohola i duvana (7,9% g/g) te komunikacija (5,4% g/g).

CPI - BiH	g/g
I 2011.	102,7
II 2011.	103,3
III 2011.	103,9
IV 2011.	104,0
V 2011.	104,2
VI 2011.	103,8
I-VI 2011.	103,6

3.2. Monetarni agregati

Na kraju prvog polugodišta 2011. godine, ukupna novčana masa (M2) je ostala na nivou iz prethodnog mjeseca i to na nivou od oko 14 milijardi KM. Posmatrano na mjesečnom nivou M2 već drugi mjesec zaredom stagnira. U poređenju sa prvim polugodištem prethodne godine bilježi rast od 5,1% g/g. U istom periodu transakcijski novac (M1) bilježi najvišu godišnju stopu rasta do sada od 8% g/g, a kvazi novac (QM) najnižu stopu rasta od 2,9% g/g.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depozit i banaka kod monetarnih vlasti ⁴	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depozit i po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni agregati; M2 (M1+QM)
Jan-11	2.459,4	3.341,5	5.800,9	2.142,9	4.158,1	6.301,0	1.831,3	1.690,9	4.054,1	7.576,3	13.877,3
Feb-11	2.465,9	3.261,8	5.727,7	2.154,9	4.078,8	6.233,7	1.854,1	1.701,0	4.066,2	7.621,3	13.855,0
Mar-11	2.468,6	3.108,7	5.577,3	2.164,1	4.083,9	6.248,0	1.871,8	1.569,2	4.239,6	7.680,6	13.928,6
Apr-11	2.524,9	3.047,0	5.571,9	2.239,8	4.106,9	6.346,7	1.859,2	1.583,1	4.199,2	7.641,5	13.988,2
Maj-11	2.505,8	3.035,3	5.541,1	2.190,3	4.130,1	6.320,4	1.843,5	1.633,4	4.189,4	7.666,3	13.986,7
Jun-11	2.507,8	3.045,1	5.552,9	2.205,6	4.126,2	6.331,8	1.849,9	1.635,0	4.174,0	7.658,9	13.990,7
stope rasta g/g u %											
Jan-11	8,1%	5,5%	6,6%	7,0%	7,2%	7,2%	9,1%	20,8%	3,1%	8,1%	7,7%
Feb-11	8,6%	2,6%	5,1%	7,4%	6,1%	6,5%	9,4%	19,4%	2,5%	7,5%	7,1%
Mar-11	9,5%	-6,4%	0,0%	9,6%	4,5%	6,2%	11,9%	-0,2%	6,2%	6,1%	6,2%
Apr-11	11,3%	-7,5%	0,1%	11,7%	2,5%	5,5%	15,5%	-5,0%	5,3%	5,2%	5,4%
Maj-11	10,0%	-6,8%	0,1%	10,6%	1,6%	4,6%	15,7%	-0,1%	3,8%	5,5%	5,1%
Jun-11	9,7%	-1,4%	3,3%	10,9%	6,6%	8,0%	10,5%	-2,9%	2,1%	2,9%	5,1%
stope rasta m/m u %											
Jan-11	-1,5%	-1,8%	-1,7%	-3,1%	1,7%	0,0%	3,0%	3,4%	-1,3%	0,7%	0,4%
Feb-11	0,3%	-2,4%	-1,3%	0,6%	-1,9%	-1,1%	1,2%	0,6%	0,3%	0,6%	-0,2%
Mar-11	0,1%	-4,7%	-2,6%	0,4%	0,1%	0,2%	1,0%	-7,7%	4,3%	0,8%	0,5%
Apr-11	2,3%	-2,0%	-0,1%	3,5%	0,6%	1,6%	-0,7%	0,9%	-1,0%	-0,5%	0,4%
Maj-11	-0,8%	-0,4%	-0,6%	-2,2%	0,6%	-0,4%	-0,8%	3,2%	-0,2%	0,3%	0,0%
Jun-11	0,1%	0,3%	0,2%	0,7%	-0,1%	0,2%	0,3%	0,1%	-0,4%	-0,1%	0,0%

Izvor: CBBiH

⁴ Ovdje su uključeni i ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti, čije je učešće beznačajno malo.

3.3. Prosječna obavezna rezerva

Ako se posmatra donja tabela, uočava se da sve kategorije u njoj osim viška sredstva (odnos između zakonski propisanog minimuma rezervi i stvarna sredstva na računu kod CB po osnovu OR) bilježe godišnje smanjenje, koje se nastavlja iz ranijih mjeseci. Međutim, posmatrano na mjesečnom nivou primjećuje se da se i višak sredstava tokom šestog mjeseca smanjuje i to za 4,9% m/m. U istom periodu, osnovica za obračun OR na mjesečnom nivou bilježi zanemarljivo mali rast - od svega 0,1% m/m. Može se primjetiti da je stopa naknade za višak sredstava iznad zakonski propisanog minimuma do sada najveća i da iznosi 1%.

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Implicitna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve	Stopa naknade na sredstva iznad OR
Jan-11	15.131,5	1.600,4	3.211,4	3.211,4	1.611,0	21,2%	10,6%	0,46%
Feb-11	15.105,4	1.289,1	3.088,5	3.088,5	1.799,4	20,4%	8,5%	0,49%
Mar-11	15.176,1	1.298,5	3.009,1	3.009,1	1.710,7	19,8%	8,6%	0,50%
Apr-11	15.077,6	1.290,4	2.905,7	2.905,7	1.615,4	19,3%	8,6%	0,85%
Maj-11	15.122,2	1.294,0	2.966,8	2.966,8	1.672,8	19,6%	8,6%	0,89%
Jun-11	15.132,6	1.293,3	2.884,3	2.884,3	1.591,1	19,1%	8,5%	1,00%
stope rasta g/g u %								
Jan-11	-4,0%	-1,5%	0,3%	0,3%	2,0%			
Feb-11	-3,7%	-20,1%	0,1%	0,1%	22,2%			
Mar-11	-3,0%	-19,1%	-0,5%	-0,5%	20,4%			
Apr-11	-4,5%	-20,9%	-7,6%	-7,6%	6,7%			
Maj-11	-4,7%	-21,4%	-4,2%	-4,2%	15,3%			
Jun-11	-4,2%	-21,3%	-5,2%	-5,2%	13,8%			
stope rasta m/m u %								
Jan-11	-2,1%	-1,6%	-2,9%	-2,9%	-4,2%			
Feb-11	-0,2%	-19,5%	-3,8%	-3,8%	11,7%			
Mar-11	0,5%	0,7%	-2,6%	-2,6%	-4,9%			
Apr-11	-0,6%	-0,6%	-3,4%	-3,4%	-5,6%			
Maj-11	0,3%	0,3%	2,1%	2,1%	3,6%			
Jun-11	0,1%	-0,1%	-2,8%	-2,8%	-4,9%			

Izvor: CBBiH

3.4. Devizne rezerve Centralne banke BiH

Nakon smanjenja iz prethodnih mjeseci, na kraju prvog polugodišta 2011. godine devizne rezerve bilježe rast od 2,3% g/g, čime dostižu nivo u iznosu od oko 6,1 milijardi KM. Međutim, njihov rast na mjesečnom nivou je zanemarljiv, jer iznosi svega 0,1% m/m. Do rasta deviznih rezervi doveo je rast dvije najznačajnije kategorije rezervi - *depozita kod inostranih banaka* sa značajnom stopom od 46,5% g/g, i *investicija u vrijednosne papire* sa nešto skromnijom stopom od 2,3% g/g. Depoziti kod inostranih banaka nastavljaju da prate trend nešto snažnijeg rasta započet prethodnih mjeseci. Obaveza koja proizilazi iz pravila valutnog odbora, a koja se odnosi na to da neto strana aktiva (neto devizne rezerve) mora biti veća od monetarne pasive je zadovoljena.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-11	60,8	3,1	65,2	3.081,3	3,1	3.137,4	6.350,9	6.349,9	5.882,8	467,0
Feb-11	64,2	0,2	61,2	3.084,3	3,4	3.069,0	6.282,3	6.281,3	5.810,8	470,5
Mar-11	63,5	0,2	43,3	2.979,9	3,9	3.052,8	6.143,7	6.142,7	5.677,5	465,2
Apr-11	65,9	3,0	119,3	2.966,8	4,8	2.969,6	6.129,3	6.128,3	5.680,0	448,3
Maj-11	134,5	0,1	76,6	3.080,4	5,8	2.788,7	6.086,0	6.084,7	5.625,5	459,2
Jun-11	130,1	0,1	96	3.237,3	7,2	2.621,1	6.091,7	6.090,7	5.634,7	456,1
stopa rasta g/g u %										
Jan-11	-5,1%	-47,5%	-38,3%	1,3%	40,9%	11,5%	5,2%	5,2%	6,5%	-8,5%
Feb-11	-5,9%	-95,6%	-28,6%	0,1%	47,8%	9,7%	4,0%	4,0%	5,3%	-9,8%
Mar-11	-7,2%	-94,3%	-40,4%	1,3%	77,3%	-1,7%	-0,8%	-0,8%	0,2%	-11,5%
Apr-11	-10,6%	-14,3%	14,8%	20,8%	100,0%	-15,4%	-0,3%	-0,3%	0,2%	-6,4%
Maj-11	65,4%	-94,4%	1,5%	26,8%	123,1%	-20,9%	-0,5%	-0,5%	0,1%	-7,4%
Jun-11	54,3%	-94,7%	-6,9%	46,5%	100,0%	-26,2%	2,3%	2,3%	3,2%	-7,4%
stopa rasta m/m u %										
Jan-11	-9,1%	0,0%	-36,2%	2,7%	14,8%	-4,5%	-1,7%	-1,6%	-1,5%	-4,1%
Feb-11	5,6%	-93,5%	-6,1%	0,1%	9,7%	-2,2%	-1,1%	-1,1%	-1,2%	0,7%
Mar-11	-1,1%	0,0%	-29,2%	-3,4%	14,7%	-0,5%	-2,2%	-2,2%	-2,3%	-1,1%
Apr-11	3,8%	1400,0%	175,5%	-0,4%	23,1%	-2,7%	-0,2%	-0,2%	0,0%	-3,6%
Maj-11	104,1%	-96,7%	-35,8%	3,8%	20,8%	-6,1%	-0,7%	-0,7%	-1,0%	2,4%
Jun-11	-3,3%	0,0%	25,3%	5,1%	24,1%	-6,0%	0,1%	0,1%	0,2%	-0,7%

Izvor: CBBiH

3.5. Depoziti

U prvom polugodištvu⁵ 2011. godine ukupni depoziti iznosili su 12,6 mlrd. KM i veći su u odnosu na prvo polugodište 2010. godine za 164, 6 mil. KM. Budući da samo depoziti sektora stanovništva bilježe pozitivne godišnje stope rasta, što je prikazano i u tabeli ispod, stopa rasta ukupnih depozita usporila je u odnosu na početak godine. Depoziti stanovništva čine 53,4% ukupnih depozita na bh. bankama. Njihov iznos na kraju prvog polugodišta dosegao je razinu od 6,7 mlrd. KM. Depoziti nefinancijskih poduzeća u istom razdoblju iznosili su 3,7 mlrd. KM i, kao što je već rečeno, imali su negativan trend rasta u odnosu na prvo polugodište 2010. godine. Depoziti ovog sektora čine 29,1% ukupnih depozita. Iznos depozita opće vlade treći su po učešću u ukupnim depozitima (12,1%). Na kraju prvog polugodišta 2011. godine iznosili su 1,5 mlrd. KM i manji su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 298,3 mil. KM.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća ⁶	Depoziti opće vlade ⁷	Ostali depoziti ⁸
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	12.513,6	6.520,5	3.759,9	1.597,6	635,7
2011.	02.	12.539,6	6.562,4	3.678,7	1.653,7	644,8
2011.	03.	12.546,2	6.617,9	3.665,2	1.622,4	640,7
2011.	04.	12.490,4	6.647,0	3.653,5	1.549,3	640,6
2011.	05.	12.587,4	6.659,3	3.680,5	1.545,2	702,3
2011.	06.	12.558,7	6.699,0	3.656,3	1.521,5	682,1
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	5,0%	13,9%	0,9%	-11,1%	-5,6%
2011.	02.	5,2%	12,8%	-1,0%	-3,9%	-3,2%
2011.	03.	2,1%	12,3%	-4,7%	-15,2%	1,3%
2011.	04.	1,2%	11,2%	-5,2%	-16,4%	-1,6%
2011.	05.	1,2%	11,0%	-6,0%	-16,9%	6,8%
2011.	06.	1,3%	10,4%	-4,2%	-16,4%	-1,2%
Prosječna godišnja stopa rasta za šest mjeseci						
2010.		4,2%	13,9%	2,6%	-18,9%	19,2%
2011.		2,7%	11,9%	-3,3%	-13,3%	-0,58%

Izvor: Centralna banka BiH

3.6. Krediti

Ukupno plasirani krediti u prvom polugodištvu 2011. godine imali su stabilan i kontinuiran pozitivan godišnji rast. Na kraju polugodišta iznosili su 15,1 mlrd. KM i veći su za 851,4 mil. KM u odnosu na isto razdoblje 2010. godine. Najveći doprinos rastu dali su krediti plasirani sektoru nefinancijskih poduzeća čija je stopa rasta na godišnjoj razini iznosila 7,2% i dosegli su iznos od 8,0 mlrd. KM. S druge strane, krediti dati sektoru stanovništva imali su znatno sporiji trend kretanja. Stopa rasta ovih

⁵ Podaci za depozite i kredite predstavljaju stanja na kraju razdoblja, pa podaci za lipanj 2011. godine predstavljaju ukupne iznose za šest mjeseci 2011. godine.

⁶ Prema CB BiH sektor nefinancijskih poduzeća čine nefinancijska javna poduzeća, nefinancijska privatna poduzeća i udruženja i neprofitne organizacije.

⁷ Sektor opće vlade čine centralna vlada (institucije BiH, vlade entiteta i Brčko Distrikta) i ncentralne vlade (vlade kantona, vlade općina i fondovi socijalne sigurnosti).

⁸ Ostali sektoru navedeni u tabelama uključuju nebankarske finansijske institucije i ostale. Učešće ovih depozita u ukupnim depozitima je skroman (5,4%) tako da ne mogu utjecati na kretanje ukupnih depozita. Isto vrijedi i za kredite plasirani ovom sektoru koji u ukupnim kreditima učestvuju svega s 0,6%.

kredita za prvo polugodište iznosila je 1,9% i dosegli su razinu od 6,4 mlrd. KM. Krediti plasirani ovim dvama sektorima čine 95,7% ukupno datih kredita banaka.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Krediti stanovništvu	Krediti nefinancijskim poduzećima	Krediti općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2011.	01.	14.588,9	6.246,3	7.804,2	462,3	75,8
2011.	02.	14.643,3	6.234,5	7.861,9	473,0	73,4
2011.	03.	14.797,4	6.261,8	7.972,4	481,3	81,4
2011.	04.	14.817,8	6.302,7	7.945,4	489,8	79,5
2011.	05.	14.990,7	6.361,0	8.021,9	518,1	89,2
2011.	06.	15.089,2	6.403,9	8.041,7	553,4	89,8
Stopa rasta g/g						
2011.	01.	4,1%	-0,2%	6,5%	42,6%	-25,9%
2011.	02.	3,9%	0,2%	5,9%	38,7%	-24,1%
2011.	03.	4,7%	0,7%	6,6%	37,6%	-3,8%
2011.	04.	4,7%	1,2%	6,0%	37,2%	-2,1%
2011.	05.	5,4%	1,9%	6,4%	40,5%	13,5%
2011.	06.	6,0%	1,9%	7,2%	48,5%	17,4%
Prosječna godišnja stopa rasta za šest mjeseci						
2010.		-2,5%	-5,6%	0,5%	8,2%	-35,8%
2011.		4,8%	0,9%	6,4%	40,8%	-8,5%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Na Sarajevskoj berzi (SASE) u junu 2011. godine, ukupan promet bilježi rast od 92,7 % odnosu na promet u istom mjesecu u 2010. godini ali i dalje pad od 50,3 % u odnosu na ukupan promet u junu 2009. godine. Ukupan promet na SASE je u prvome polugodištu u 2011. godini je ostvario rast od 61,8% u odnosu na promet u prvome polugodištu 2010. godine dok u odnosu na polugodišnji promet u 2009. godini ostvario pad od 17,5 %.

U prvoj polovini 2011. godine uspješno je prvi put okončan upis municipalnih obveznica Opštine Tešanj, javnom ponudom putem Sarajevske berze vrijednosnih papira, u ukupnoj vrijednosti od 500 hiljada KM. Dok je najveći pojedinačni promet ostvaren na vanrednoj aukciji dionicama Intesa San Paolo banke u iznosu 15,4 miliona KM.

Na Banjalučkoj berzi (BLSE) u mjesecu junu 2011. godine ukupan mjesečni promet bilježi rast od čak 889,6 % odnosu na isti period u 2010. godini odnosno rast od 607,1 % u odnosu na promet u mjesecu junu 2009. godine. Ukupan promet na Banjalučkoj berzi u prvome polugodištu 2011. godine bilježi rast od 187,5 % u odnosu na polugodišnji promet u 2010. godini odnosno 116,3 % u odnosu na polugodišnji promet u 2009. godini.

Ovakav značajan porast prometa je najvećim dijelom prouzrokovan javnom ponudom trezorskih zapisa Republike Srpske u iznosu od 63,2 miliona KM što čini 32,8 % ukupnog prometa na BLSE, te javnom ponudom obveznica Jahorina OC AD PALE u iznosu od 15 miliona KM odnosno 7,8 % od ukupnog ostvarenog prometa u prvome polugodištu 2011. godine.

Ukupan promet na obje berze (Sarajevskoj i Banjalučkoj) u junu 2011. godine bilježi rast od 478,6 % poredeći sa vrijednostima u istom periodu 2010. godine dok u odnosu na ukupan promet u junu 2009. godine bilježi rast od 116,1 %. Ukupan promet u prvome polugodištu 2011. godine bilježi rast od 132,6 % u odnosu na ukupan promet u prvome polugodištu 2010. godine, odnosno rast od 46,6% u odnosu na prvo polugodište 2009. godine.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-09	27,705,459	9,390,583	37,096,043
Jun-10	7,147,944	6,709,904	13,857,848
Jun-11	13,775,378	66,402,910	80,178,288

Promet(u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
1.Polugodište-09	27,705,459	9,390,583	37,096,043
1.Polugodište-10	7,147,944	6,709,904	13,857,848
1.Polugodište-11	13,775,378	66,402,910	80,178,288

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu junu 2009., 2010. i 2011. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Jun-09	6,752,662,051.54	3,591,377,490.02	10,344,039,541.56
Jun-10	7,323,682,526.79	3,469,891,921.00	10,793,574,447.79
Jun-11	7,612,708,342.27	4,159,881,255.44	11,772,589,597.71

Poredeći vrijednosti kapitalizacije na Sarajevskoj berzi (SASE) u junu 2011. godine sa vrijednostima u junu 2010. godine zabilježen je rast od 3,9 %, dok poredeći sa vrijednostima u junu 2009. godine zabilježen je rast od 12,7 %.

Kapitalizacija na Banjalučkoj berzi (BLSE) u junu 2011. godine bilježi rast od 19,9 % u poređenju sa vrijednosti u junu 2010. godine, odnosno rast od 15,8% u odnosu na vrijednosti ostvarene u junu 2009. godine.

Vrijednost ukupne kapitalizacije na obje berze (SASE i BLSE) u junu 2011. godine bilježi rast od 9,1 % u odnosu na vrijednosti u junu 2010. godine, odnosno rast od 13,8 % u odnosu na vrijednosti u junu 2009. godine.

4. Vanjski sektor

Tokom prvih šest mjeseci 2011. godine izvoz iz BiH je iznosio 4 milijarde KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast od 20,5%. Uvoz BiH za period januar – juni 2011. godine iznosio je 7,3 milijardi KM i u poređenju sa istim periodom 2010. godine doživio je rast u iznosu od 18,2%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je ove godine dostigao vrijednost od 3,3 milijarde KM i veći jke za 15,9% odnosu na prošlu godinu.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama u prvoj polovini 2011. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar – juni 2011. godine uvezla 1,6 milijardi KM mineralnih tvari u okviru kojih dominira nafta i naftni derivati, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 34,8%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih šest mjeseci 2011. godine iznosio 872 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je porastao za 10,4%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u 2011. godini uvezeno u iznosu od 695 miliona KM, i u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je rast od oko 7,4%.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 649 miliona KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. U prvih šest mjeseci 2011. godine dolazi do rasta uvoza i u odnosu na isti period prošle godine, uvoz baznih metala je veći za 15,3%.

Na strani izvoza baznih metala situacija se znatno popravlja i u prvoj polovini 2011. godine izvezeno je 972 miliona KM ove kategorije proizvoda, u odnosu na isti period 2010. godine primjetan je izuzetan rast 26,7%. U Ukupnom izvozu BiH, bazni metali imaju učešće od 24%.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - juni 2011. godine ostvarila je izvoz od 390 miliona KM. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio značaja rast od oko 17,6%. Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar – Juni 2010	Januar – Juni 2011	Promjena 2011/2010
IZVOZ	3.381.274	4.074.427	20,5%
UVOZ	6.238.114	7.376.210	18,2%
TRGOVINSKI DEFICIT	-2.849.864	-3.301.784	15,9%

5. Strane direktne investicije

Registrirana strana direktna ulaganja (SDU) u prvom tromjesjeću 2011. godine iznose oko 25 miliona KM, što je manje za 56,8% od ulaganja u istom periodu prošle godine dok su u poređenju sa ulaganjima u 2009. godini veća za 31,4 miliona KM.

Ulaganja po kvartalima iznose:

U milionima KM	K1	K2	K3	K4
2009.	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010.	57,9	23,3	6,2	48
2011.	25			

Karakteristika registrovanih direktnih stranih ulaganja u prvom kvartalu 2011. god. u Bosni i Hercegovini je u njihovom niskom nivou i uglavnom se radi o dokapitalizacijama, povećanju kapitala ranije osnovanih kompanija društava koje iznose 19 miliona KM ili 76% od ukupnih SDU, dok se ostatak odnosi na osnivanje novih društava. U strukturi SDU je vidljivo da i dalje nema značajnijih stranih ulaganja u nove projekte odnosno da u strukturi i dalje dominira dokapitalizacija postojećih društava.